

De zoon, de vader, de man

PETER W.J. BROUWER

I Als zijn zoon

Wanneer moeder zo met mij praat
dat ik mijn dode vader ben

en ik als zijn zoon verkleed
bedenk hoe mooi

de zomers waren
inderdaad, dan is hij mij

maar verder
huist adem in al zijn jassen
zijn schoenen
staan nog in de hoek

wanneer ik als zijn kind vermomd
door zijn ondermaanse tuinen ga

herinner ik me
een goedbedoelde anekdote

dan hoor ik hoe mijn vader
het woord weer richt
maar niet tot mij

hij zwijgt
abrupt en nadrukkelijk
en is niet thuis

II Soulmates

Wij hebben volop verhalen
we kletsen een gat in de dag
uitgeslapener waren we nooit

we besterven op elkaars lip

onbekommerd spreken
waar anders gaat het om

mag het nog wat duren

voordat het genoeg is en
het zich van ons ontdoet

we geven antwoord en vragen
en beantwoorden wedervragen
vandaag snijden we
alles aan

er blijft immers tijd genoeg
voor morgen, wanneer we
achter ieder roestig woord
elkaar weer zullen zoeken

III Als mijn vader

Na jaren weer eens tezamen
aan ontbijt gezeten
reikt hij kalm en tevreden
de jam

is hij nu eindelijk gebroken
of speelt hij een listiger spel

en is mijn moeder nog steeds
de vrouw die hem in alles
liet begaan

kijk haar zachtjes koffie schenken
hoor het zwijgen van een man

ik ben mijn vader
zo moe
wanneer ik tegen mijn zoon uitvaar
kijken beiden mij verslagen aan

genegenheid kan hier niet
geheim genoeg
kleine sloten
sluiten open deuren

ja, vaak wil ik dat de liefde
alles vervangt en opnieuw begint

maar mijn kind verbiedt mij
nog van huis te lopen
hij zou gaan zoeken,
en niemand vinden

IV Stomme film

Het gebeurt in super acht
ik kan daarom niet horen

hoe de sneeuw
onder zijn voeten kraakt

het lijkt zojuist begonnen
maar hij kijkt alsof vandaag
ons lang heugen zal

ik was het haast vergeten
zijn haar, donkerder dan
het haar van mijn zoon

zijn huid zo bleek
de ogen vol van
bekende gedachten

is hij dan niets veranderd
- hij kan toch niet veranderen

wil hij soms naar binnen
om zich bij ons te voegen

het gezelschap met mijn zoon
nog completer te maken
onze vriendschap te delen

hier sta ik oog in oog met
wat onderzoekt en worden wil
en overtuigt

dat mijn zoon zijn plaats
al lang heeft ingenomen

V Familie

Hoe moet ik jullie leren
lezen en schrijven
zolang ik nog
naar woorden zoek

alsof alles kwijt moet
wat een ander voor je vond

over wie
moet ik jullie vertellen
zolang mijn verhaal
over vader,
en moeder

zich om een hoekje buigt
en in mijn smoel lacht

ooit werd ik soeverein
ik rechtte mijn rug
en nam links en rechts
mijn kinderen aan de hand

ik liep
als mezelf, zonder nog

om te zien
zwijgend en met geheven hoofd
hun kamers, de lanen van
mijn jeugd

dat hoofdstuk
uit

VI Stropdas

Toen hij gestorven
en loodzwaar
in zijn indigoblauwe
pak gehesen was

en hem na maanden
zijn sokken en zijn schoenen
weer waren aangedaan

moest hij nog een stropdas om
die zou jij zoon
voor hem wel knopen

maar je bakte er niets van
en je schaamde je

groot en verdrietig geworden
boven het lege laken

turend naar de gladde stof
in je veel te grote handen
terwijl de das nog dieper zakte

nam de verpleegster met haar zelfbewuste
gebaren het van je over, haar hand deed
zoals hij deed geduldig over

zo ben je naast hem gebleven
terwijl hij en zijn dode ik
nog enkele woorden met
jouw gedachten wisselden

maanden later doe je het je zoon voor
hoe een das te knopen

wanneer hij ergens in de nacht
op een gala is
lig jij in bed en wacht

denkend aan het pak en zijn postuur
leg je knopen in het behang

en kijkt bij tijd en wijlen op de klok
en neuriet,
totdat hij komt